

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2022/23

Destinace (země, město): Indie, Dillí

Jméno, příjmení: Veronika Resslerová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): University of Delhi, Department of Slavonic & Finno-Ugrian Studies

Tato zpráva je závěrečnou zprávou z mého působení na lektorátu českého jazyka a literatury na Dillíské univerzitě (2017/18–2022/23), proto si kromě popisu současného stavu na lektorátu, na katedře a na univerzitě dovoluji uvést také doporučení týkající se výuky, spolupráce s Velvyslanectvím ČR v Dillí a dalšího směřování lektorátu, motivovaná snahou podělit se o (ne zcela lehce nabyté) pracovní zkušenosti z indického kulturního prostředí.

Výuka v akademickém roce 2022/23 začala téměř o měsíc později, protože kvůli přetrvávajícím problémům s kanceláří katedry a s IT oddělením univerzity měli studenti znovu potíže s online registrací a zaplacením školného. K zajištění administrativních úkonů spojených s organizací studia jsou v kanceláři katedry v současné době zaměstnány pouze dvě sekretářky, z toho jedna na poloviční úvazek. Lektor musí proto zprostředkovávat komunikaci mezi studenty a kanceláří katedry a dávat studentům vědět o zápisu, zkouškách a různých administrativních povinnostech sám, jinak program českého jazyka zbytečně přichází o studenty, kteří se nestihnou nebo nedokáží zapsat.

Problematická zůstává nadále také komunikace s UGC (University Grants Commission), která schvaluje působení lektora vždy na období jednoho akademického roku. Pokud má lektor dobré vztahy s HOD (Head of the Department) a s pracovníky kanceláře katedry, dokáže si zajistit, aby univerzita včas zaslala potřebné dokumenty a žádost o prodloužení působení lektora na UGC. K tomu, aby UGC vydalo dokument o působení lektora na daný akademický rok, tzv. UGC letter, je však nutná také komunikace Velvyslanectví ČR v Dillí s UGC. Na žádosti lektora ani kanceláře univerzity o vydání dokumentu UGC bohužel nereaguje. V případě pozdního vydání dokumentu lektor nemůže požádat o prodloužení víza,

přichází o na vízum navázaný bankovní účet a o telefonní číslo a musí odjet ze země, což může způsobit nežádoucí dlouhou pauzu ve výuce. Doporučovala bych proto zahajovat celý administrativní proces prodloužení působení lektora již v prosinci, jak tomu bylo před pandemií. To se týká také konkurzů na obsazení pozice lektora.

Webová stránka katedry často nefunguje. Za celou dobu mého působení se nepodařilo přimět katedru, aby začala na stránku přidávat nové informace o kurzech českého jazyka nebo aby lektorovi poskytla přístup. Oslovila jsem proto Velvyslanectví ČR v Dillí s žádostí o vytvoření webové stránky lektorátu českého jazyka¹ na webu velvyslanectví. Tato forma propagace (společně s propagací na Facebooku velvyslanectví) funguje v Indii velmi dobře a má potenciál oslovit perspektivní studenty. Do prvního ročníku se v letošním akademickém roce přihlásilo 28 studentů (nejvíce ze všech ostatních evropských jazyků vyučovaných na Katedře slovanských a ugrofinských jazyků). Oproti minulým letům také přibylo studentů bakalářského studia, což si vysvětluji právě propagací prostřednictvím velvyslanectví.

Ve druhém ročníku byli letos tři studenti. Tento ročník byl za celou dobu mého působení početně nejslabší – jeho studenti začínali studium češtiny v době, kdy byla Indie nejkrutěji postižena pandemií, webové stránky univerzity nefungovaly, takže z potenciálních nových studentů se o zápisu téměř nikdo nedozvěděl a téměř celý první rok této studijní skupiny proběhl online. Ve třetím ročníku byli v letošním akademickém roce čtyři studenti. Počet hodin přímé výuky v *Part-time Courses* byl 18 hodin. Individuální konzultace se studenty, kteří mají zájem studovat v České republice, a všechny extrakurikulární aktivity jsem prováděla nad rámec přímé výuky.

Jako základní učebnici jsem používala *Česky krok za krokem 1* a *Češtinu Expres 1, 2, 3 a 4*, doplněné materiály z ostatních běžně používaných učebnic a mými vlastními materiály. Již před pandemií jsem používala hlavně elektronické materiály a po pandemii jsem se k papírovým učebnicím nevrátila. Učebnu lektora, kde učím malé skupiny v počtu 4 – 6 studentů, jsem nechala vybavit malým projektořem a reproduktory (přes mé opakované prosby se nepodařilo nainstalovat projektor, který zakoupilo DZS, do učebny lektora, používala jsem ho tedy k výuce a promítání filmů pro malými skupinkami studentů v bytě lektora, kde je nyní také uložen) a početný kurz studentů prvního ročníku jsem učila v tzv. AV room (Audiovisual room), kterou jsem si k tomuto účelu zarezervovala na začátku roku (je vybavena projektořem a reproduktory). V Dillí je velmi prašné prostředí a knihy se rychle ničí, proto bych doporučovala orientovat se spíše na elektronické materiály. Studijní materiály jsem promítala

---

¹ *Study Czech language at University of Delhi*. [online]: Vyhl. 12. 6. 2023.
https://www.mzv.cz/newdelhi/en/pr/study_czech_language_at_university_of/index.html

projektorem, což má mimo jiné tu výhodu, že studentům s horším vzděláním, kteří se těžko orientují v učebnici, lze vše názorně ukázat na tabuli a celá skupina tak postupuje učebními materiály společně.

Spolupráce s Velvyslanectvím České republiky v Dillí byla dobrá. Pan Filip Dufek, který má na starosti mimo jiné školskou agendu, velmi pomohl s výše zmíněnou propagací kurzů českého jazyka na webových stránkách a Facebooku velvyslanectví. V září jsme se zúčastnili každoroční literární akce *Long Night of Literature(S)*², pořádané Evropskou unií, kde jsem četla úryvky z děl Václava Havla, diskutovala s diváky a participovala v úvodní diskusi se spisovatelem na Dillíské univerzitě. Doporučila bych zvát každý rok českého spisovatele a také nezapomínat na účast v diskusi na Dillíské univerzitě, která je dobrou příležitostí představit českou literaturu v indickém akademickém prostředí.

Studenti českého jazyka se na počátku listopadu zúčastnili oslav *The National Day* na Velvyslanectví ČR v Dillí³. Oslavu vzniku České republiky jsem každý rok využívala k tomu, abych studenty stručně seznámila s novodobými dějinami České republiky. Možnost navštívit velvyslanectví je pro indické studenty jednou z mála příležitostí přijít do kontaktu s kulturou země, jejíž jazyk studují, a velkou motivací do dalšího studia. Doporučuji co nejčastější účast studentů na událostech Velvyslanectví ČR v Dillí a přímé zapojení studentů, kteří mají komunikační češtinu, do akcí velvyslanectví⁴.

Pan Filip Dufek zprostředkoval také návštěvu českých médií na katedře. Reportéři natáčeli na lekci českého jazyka, žádný záznam však doposud bohužel k dispozici nemám. Absolventka programu českého jazyka Shweta Kapoor, která v loňském akademickém roce studovala na Letní škole slovanských studií (LŠSS), získala pracovní pozici PR specialistky pro kulturu na Velvyslanectví ČR v Dillí, kam by měla nastoupit v červenci. V této souvislosti jsem slečnu Kapoor požádala, aby také založila a spravovala účet českého lektorátu na Instagramu (Instagram je sociální médium věkové skupiny našich studentů). Velvyslanectví ČR také participuje na výběru kandidátů na LŠSS. Každý rok pořádáme v prostorách ambasády veřejné výběrové řízení, kterého se účastní lektor a zástupce velvyslanectví. Pro Indii jsou každoročně k dispozici pouze dvě stipendia na LŠSS, o která je velký zájem.

---

² *The Czech language department at Long Night of Literature(S)*. [online]. Vyh1.: 12. 6. 2023
https://www.mzv.cz/newdelhi/en/pr/study_czech_language_at_university_of/the_czech_language_department_at_long.html

³ *Students of the Czech language programme at the celebration of The National Day of the Czech Republic*. [online]. Vyh1.: 12. 6. 2023
https://www.mzv.cz/newdelhi/en/pr/study_czech_language_at_university_of/students_of_the_czech_language_programme_1.html

⁴ *Students of the Czech language programme at the event FESTIVSCAPE*. [online]. Vyh1.: 12. 6. 2023
https://www.mzv.cz/newdelhi/en/pr/study_czech_language_at_university_of/students_of_the_czech_language_programme.html

Celková situace na katedře je nestabilní a nevypočitatelná. Během tří let se ve vedení katedry vystřídali tři lidé. Současným vedoucím katedry je děkan Faculty of Arts, který se stará o chod dvanácti kateder a nemá časovou kapacitu věnovat se problémům zahraničních profesorů, proto jsou dlouhodobě neřešené. Dalším čím dál tím více problematickým aspektem lektorátu je fakt, že program českého jazyka funguje na katedře ruštiny. Dění na katedře (i na celé univerzitě) je značně zpolitizované. Indičí profesori ruštiny také vůbec nereflktují současnou geopolitickou situaci evropských zemí zastoupených na katedře, což je problematické při společných akcích katedry týkajících se historie, kulturních reálií atp.

Co se týče současné formy kurzů českého jazyka, *Part-time Courses* jsou otevřené zájemcům z univerzity i veřejnosti, nároky na přijetí jsou velmi nízké – stačí ukončená dvanáctá třída. V současné Indii, kde jsou běžně porušována práva různých skupin obyvatelstva, je podle mého názoru takový inkluzivní model kurzů vhodný, není však vhodné, aby absolventů dvanácté třídy byla v kurzech většina (letošní akademický rok se to poprvé nestalo, což přičítám propagaci kurzů na webových stránkách a Facebooku českého velvyslanectví). Univerzita bohužel není schopna oslovit správnou cílovou skupinu studentů. Domnívám se, že *Part-time Courses* by měly být určeny převážně studentům bakalářského a magisterského studia, kteří chtějí jet studovat magisterské nebo doktorské studium na různé univerzity do ČR.

Univerzita nyní zavádí různé změny ve struktuře studia a žádá všechny katedry o vypsání poměrně široké palety kurzů, určených studentům Dillíské univerzity i veřejnosti. Lektoři evropských jazyků na Katedře slovanských a ugrofinských jazyků však učí v současné chvíli 18 hodin přímé výuky týdně v *Part-time Courses*. Když k tomu připočtu kulturní akce, individuální konzultace, extrakurikulární projekty a také značný objem času strávený řešením neustálých problémů s bytem a s dokumenty, musím konstatovat, že lektor je poměrně značně vytížen.

Abychom se s lektorkami ostatních evropských jazyků vyučovaných na katedře vyhnuly tomu, že budeme podléhat přímému vedení ruské sekce, založily jsme vlastní sekci, tzv. *Central-East European Languages Section (CEES)*. V rámci *CEES* jsme vytvořily společný *OE (Open Elective)* kurz komparativní literatury evropských jazyků vyučovaných na katedře (bulharština, čeština, chorvatština, maďarština, polština). Časová dotace přímé výuky na českého lektora v *OE* kurzu vychází zhruba tři vyučovací hodiny za semestr.

Kromě přímé výuky jsem se v letošním akademickém roce také věnovala shromažďování materiálů ke svému doktorskému výzkumu, který, jak doufám, může být užitečný nejen pro další lektory působící

v Indii, ale také pro lektory vyučující češtinu v jakýchkoli heterogenních kurzech s vysokým podílem studentů s nízkým vzděláním.

Dále jsem se věnovala také extrakurikulárním aktivitám. Na počátku února jsem zorganizovala výstavu *Urban Harvest* české umělkyně Moniky Hnikové, čerstvé absolventky Akademie výtvarných umění v Praze. Výstava probíhala v sociální off-space galerii na cyklorikšách *Metro, metro?*, kterou jsem založila již před pandemií, od 10. února do 10. března 2023. Studenti působili jako překladatelé, tlumočníci a organizátoři a pomáhali s instalací. S umělci, kteří přijeli, komunikovali česky a anglicky. Takové aktivity přibližují studentům české kulturní prostředí autentickým a aktivním způsobem, protože mohou akci do určité míry spoluvytvářet, a přinášejí jim cenné praktické zkušenosti.

V průběhu akademického roku jsem připravila také tři půldenní workshopy konverzace s rodilými mluvčími češtiny (s umělci, kteří se podílejí na mých projektech a přijeli mě navštívit). Dva workshopy proběhly na univerzitě a jeden ve městě, kde měli studenti třetího ročníku za úkol doprovodit návštěvu z letiště na univerzitu a komunikovat přitom pouze v českém jazyce. Pro studenty z kulturně velmi odlišného prostředí jsou takové workshopy nesmírně užitečné a často pro ně bývají vůbec prvním osobním setkáním s Evropanem. Zbaví se ostychu mluvit v cizím jazyce a prakticky vyzkouší, jak fungují běžné české (evropské) kulturní zvyklosti, jako například podávání rukou při seznamování.

V období letošního akademického roku jsem také dále pracovala na dvou dlouhodobých projektech – projektu *Get Carbid Free Mangoes*, který se zabývá farmařením na břehu řeky Jamuny v Dillí, a projektu *We Teach Them a Lot*, který byl krátkým terénním vizuálně-antropologicko-lingvistickým výzkumem každodenního života žen kmene Lotha v kmenové oblasti Nagalandu. Do obou projektů jsem zapojila studenty, kteří působili jako tlumočníci, překladatelé a konzultanti. Projekty nyní zpracovávám a měly by vyústit v elektronické publikace.

Kromě výše zmíněných aktivit jsem také pro studenty pořádala projekce českých filmů s anglickými titulky a účastnila jsem se akcí pořádaných katedrou, jako je například vědomostní soutěž *Slava*, týkající se reálií zemí jazyků vyučovaných na katedře.

Co se týče bytu lektora, v průběhu svého působení na univerzitě jsem ho nechala vybavit novým bojlerem, ledničkou a filtrem na vodu, které na mou žádost zakoupila univerzita. Opravená je také elektřina, stropní fény a klimatizace, takže všechno základní vybavení je funkční. Po návratu do Indie po pandemii jsem byt vyčistila od plísně a nechala vymalovat. V bytě jsem zanechala jsem veškeré mnou zakoupené vybavení, jako kuchyňské nádobí, matrace, mobilní chladicí jednotku, vysavač atp. Nevyřešená zůstává drobná podlaha, nový lektor může znovu zažádat univerzitu o rekonstrukci.

Podle mého názoru je v současné chvíli nejdůležitější řešit další směřování lektorátu. Domnívám se, že bychom měli studium českého jazyka v Indii nastavit lépe ku prospěchu indických studentů i ku prospěchu českých univerzit, jak jsem popsala výše. V případě, že bychom měli v kurzech více motivovaných studentů bakalářského a magisterského studia, mohli bychom mimo jiné posílat studenty pravidelně na výměnný program Erasmus+ (za mého působení se podařilo vyslat pouze jednoho studenta).

Ve třetím roce mého působení, kdy jsem si již byla jistá, jak katedra funguje a jaké změny by bylo vhodné provést, přišla pandemie, během níž jsem učila online z České republiky. Moje aktivity se tak bohužel na téměř dva roky omezily na online výuku a boj o udržení lektorátu. Za neustálých personálních změn na postu vedoucího se však podařilo však založit samostatnou sekci *CEES* a vypsát kurz komparativní literatury na katedře vyučovaných evropských jazyků. Další vývoj bude na novém lektorovi.

Závěrem bych chtěla popřát lektorátu i novému lektorovi do budoucna vše nejlepší. V případě potřeby jsem ochotná kdykoli pomoci radou, kontakty, nebo se zúčastnit jakýchkoli online jednání.

Dillí 19. června 2023

MgA. Mgr. Veronika Resslerá

Fotografické přílohy:

Diskuze s evropskými spisovateli na Dillíské univerzitě v rámci Long Night of Literature(S)

Studenti českého jazyka na Czech National Day na Velvyslanectví České republiky v Dillí

Výstava Urban Harvest české umělkyně Moniky Hnikové

Rozhovor s ohniskovou skupinou studentů třetího ročníku na téma výuka dovednosti psaní – doktorský výzkum

Workshop konverzace s rodilým mluvčím českého jazyka, první ročník